

ХАРИ ХАРИСЪН

МАГАЗИН ЗА ИГРАЧКИ

Превод от английски: [Неизвестен], 1972

chitanka.info

Тъй като в тълпата почти нямаше възрастни, а ръстът на полковник Биф Хаутън надхвърляше шест фута, той ясно виждаше всеки детайл на демонстрираната играчка. Децата и мнозинството от родителите гледаха щанда с широко отворени уста. И само Биф Хаутън беше твърде опитен, за да изпитва благоговеен възторг. Единственото, заради което той остана в магазина, беше желанието да узнае как е устроена играчката и кое я кара да излиза.

— Всичко е подробно изяснено в инструкцията — каза продавачът, като високо вдигаше ярко отпечатаната брошура, отворена на четирицветна диаграма. — Вие всички знаете, че магнитът може да привлича разни предмети, и аз съм уверен, че също ви е известно, че и Земята е огромен, преогромен магнит и затова стрелката на компаса винаги показва север. И ето... Чудният атомен космически вълнолет се опира на тези космически вълни. Магнитните вълни на Земята за нас са съвсем невидими и те преминават през всичко, дори и през нас самите. Чудният атомен вълнолет плува по тези вълни, както корабът плува по вълните на океана. А сега вижте...

Очите на всички присъстващи бяха приковани към продавача, когато той постави ярко оцветения модел на ракeten кораб на щанда и отстъпи крачка назад. Моделът беше направен от щампован метал и изглеждаше годен за полет ни повече, ни по-малко от консервена кутия със задушено, каквато и напомняше по вид. По разноцветната повърхност на модела нямаше нито перки, нито ракетни сопла. Той беше кацнал на три гумени колела и от задната част на ракетата излизаше двоен изолиран проводник. Този бял проводник лежеше по цялата черна повърхност на щанда и свършваше с малък пулт за управление, който продавачът държеше в ръка. Сигнална лампичка, регулатор на напрежението и копче за включване — това беше всичко, което се намираше на контролното табло на пулта.

— Натискам копчето и токът протича към Вълновия приемник — каза продавачът.

Чу се леко изщракване и сигналната лампичка започна равномерно да светва: светна — изгасна — светна — изгасна. После продавачът започна бавно да завъртва регулатора на напрежението.

— С Вълновия генератор трябва много внимателно да действуваме, защото тук имаме работа с космически сили...

Дружно „Ах!“ се откъсна от зрителите, когато Космическият вълнолет започна да вибрира и след това бавно се издигна във въздуха. Продавачът отстъпваше назад, навътре в магазина, а играчката започна да се издига по-високо и по-високо, като леко се поклаща на невидимите вълни на магнитните сили, които я поддържаха. След това напрежението бе намалено и моделът бавно се спусна на щанда.

— Само седемнадесет долара и деветдесет и пет цента! — обяви младият човек и сложи на щанда табелка с цената. — Само 17,95 за пълен комплект Атомно чудо, включително пулта за управление на Вълнолета, батерията и брошурута с инструкция и описание...

Щом табелката с цената се появи на щанда, зрителите веднага започнаха да се разотиват и децата, бълскайки се едни други, се втурнаха към движещите се модели на електрически влакове. Последните думи на продавача бяха заглушени от говора на разотиващите се зрители и той мрачно замълча. Той постави на щанда пулта за управление, прозя се и седна на края на масата. Полковник Хаутън остана сам да стои до щанда, след като зрителите се разотидоха.

— Не бихте ли могли да mi обясните как действува това нещо?
— запита полковникът, наведен напред.

Продавачът засия и взе една от играчките.

— Ето, вижте тук, сър... — Той сне горната част на модела. — Ето, виждате, на всеки край са разположени Космическите вълнови намотки.

Той посочи с молива необикновената форма на пластмасова сърцевина с диаметър около дюйм^[1], около която бяха навити очевидно както се случило — няколко намотки на медна жица. Ако не се смяташе тази сърцевина с намотки, моделът отвътре изглеждаше съвсем празен. Намотките бяха съединени помежду си, проводникът отиваше към пулта за управление и изчезваше в дъното му.

Биф Хаутън иронично погледна модела и след това отправи поглед към лицето на продавача, който очевидно съвсем пренебрегваше този признак на недоверие.

— Вътре в пулта за управление има батерия — продължаваше младият човек, като сваляше капака на пулта и показваше обикновената батерийка за джобно фенерче. — Токът идва от

батерията и през включващото устройство и сигналната лампичка тече към Вълновия генератор.

— Искате да кажете — прекъсна го Биф, — че токът от тази струваща стотинки батерийка тече през този евтин реостат и попада в безсмислената намотка вътре в модела и че това не може да даде абсолютно никакъв ефект. А сега честно ми кажете, какво всъщност го кара да се издига във въздуха? Ако платя осемнадесет зеленички за тази тенекийка, то искам да знам какво купувам.

Продавачът се изчерви.

— Извинете, сър — промърмори той, заеквайки от смущение. — Аз съвсем не се опитвах да скрия нещо от вас, сър. Както и всяка вълшебна играчка, Вълнолетът има тайна и тази тайна не може да бъде разкрита, преди да бъде купена. — Тук той се наведе напред със заговорнически вид. — Но аз ще ви разкрия една тайна. Цената на този модел е прекомерно висока и никой не го купува. Директорът каза, че ако се намерят желаещи, моделът може да се продава по три долара парчето. Ако искате да получите модела за тази цена...

— Става, малкия ми! — не му даде полковникът да завърши и хвърли на щанда три долара. — Тази цена съм готов да платя за играчката, както и да действува. Момчетата в лабораторията ще се възхитят от нея — добави той, почуквайки по корпуса на летящата ракета. — Е, а сега — как лети?

Продавачът с тайнствен вид се огледа, приближи се по-близо до полковника и прошепна:

— Връвчица! Или по-точно — черен конец. От носа на кораба отива нагоре и през малка макара на тавана се спуска в моята ръка — вързан е за този пръстен, виждате ли? Когато отстъпвам, ракетата се издига. Това е всичко.

— Всички добри илюзионни трикове са много прости — измърмори полковникът, проследявайки с поглед отиващия нагоре конец. — Особено когато вниманието на зрителите се отвлича с разни хитрини.

— Ако нямаете черна маса, то може отлично да я замените с черна тъкан — забеляза младият човек. — Освен това този фокус се получава много добре на фона на разтворена врата, разбира се, ако в задната стая е угасена светлината.

— Завий я, малкия. Не съм вчерашен. Умея да се оправям с такива неща.

Следващия четвъртък Биф Хаутън демонстрира своята покупка по време на игра на покер. Всичките му гости бяха специалисти по ракетна техника и не преставаше гръмкият смях, докато траеше четенето на инструкцията.

— Ей, Биф, дай да прерисувам диаграмата. Изглежда, ще може да се използват тези магнитни вълни и в моята нова птичка.

— Тези батерийки са по-евтини и от водата. Ето източника на енергия на бъдещето!

Само Теди Кейпър заподозря, че нещо не е наред, когато започна полетът на ракетата. Той сам беше фокусник-любител и веднага отгатна трика. Обаче мълчеше от чувство на професионална солидарност и само иронично се усмихваше, когато присъствуващите мълквали един след друг. Полковникът умееше да прави фокуси и великолепно правеше полета. И още преди края на демонстрацията той почти успя да убеди зрителите в действителното съществуване на Космически вълнолет. Когато моделът се приземи и той изключи тока, зрителите се натрупаха около масата.

— Конец! — възклика един от инженерите с явно чувство на облекчение и всички се разсмяха.

— Жалко! — каза главният физик на проекта. — Надявах се, че известно количество от Космическите вълни ще помогнат и на нас. Е, дай ми да опитам и аз!

— Първи — Теди Кейпър! — обяви Биф. — Той разбра в какво се състои работата още когато вие гледахте сигналната лампичка, но не се издаде.

Кейпър надяна пръстена с черния конец на показалеца си и започна бавно да отстъпва назад.

— Отначало трябва да се включи захранването — напомни Биф.

— Знам — усмихна се Кейпър. — Но това влиза в илюзионния трик — това са хитрини и игра. Отначало аз исках да опитам да направя фокуса просто така, да видя как трябва да се издига и спуска моделът, а после ще направя фокуса с всичките му атрибути.

Той започна да отмества ръката си назад с меко и гъвкаво професионално движение, почти незабележимо за окръжаващите. Моделът се издигна няколко дюйма над масата и след това падна долу.

— Конецът се скъса — каза Кейпър.

— Сигурно си я дръпнал изведнъж, вместо да я теглиш плавно — каза Биф, завързвайки скъсания конец. — Виж, ще ти покажа как се прави.

Но когато Биф се опита да издигне модела, конецът отново не издържа, което предизвика нов взрив от смях и накара полковника да се изчерви. Някой напомни за играта на покер.

Това беше единственото споменаване за покер тази вечер, защото много скоро те откриха, че конецът издържа теглото на модела само когато е включен токът и двата и половина волта протичат през смешната бобина. При изключено захранване моделът беше твърде тежък. Конецът постоянно се късаше.

— Все пак аз мисля, че това е налудничава идея — каза младият човек. — През тази седмица ние се разсипахме да демонстрираме космически кораби-играчки на всяко дете в радиус от 1000 мили. Освен това продаваме ги по три долара парчето, когато изготвянето на всеки модел струва най-малко стотина...

— Може би. Аз успях да продам няколко на офицери от ВВС и на един полковник от ракетните войски. След това пробутах на един служител в Бюрото по стандартите. За щастие той не ме позна. И на двама професори, които вие ми посочихте.

— Така че сега проблемът е в техните ръце, а не в нашите. На нас ни остава сега само да седим и да чакаме резултатите.

— Какви резултати? Когато чукахме по вратите на научните институти, настоявайки да демонстрираме ефекта, учените не проявиха никакъв интерес. Ние патентовахме тези намотки и можем всекиму да докажем, че когато през бобината тече ток, теглото на предмета, който се намира в непосредствена близост до намотките, става по-малко...

— Но само съвсем незначителна част по-малко. И ние не знаем от какво се предизвиква това. Никой не проявява ни най-малък интерес към този въпрос — става дума за неголямо намаление в теглото на един тромав модел, явно недостатъчно, за да се вдигне във въздуха електрическият генератор. Всички тези учени, потънали в грандиозни

проблеми, не искаха и да знаят за открытието на някакъв луд изобретател, който успял да открие малка грешка в закона на Нютон.

— Мислите ли, че сега те ще се заемат с това? — запита младият човек, чупейки нервно пръстите си.

— Разбира се, ще се заемат. Издръжливостта на конеца на скъсване е подбрана така, че той да се къса при всеки опит да се вдигне пълното тегло на модела. Но той ще издържи модела при малкото намаление на теглото, което се постига при действието на намотките. Това ще ги озадачи. Никой не ги кара да се занимават с този проблем или да го решават. Обаче самото съществуване на такова несъответствие непрекъснато ще измъчва учените, тъй като те знаят, че този ефект противоречи на всички закони и просто не може да съществува. Те веднага ще разберат, че нашата магнитна теория е чиста глупост. А може би не е глупост? Ние не знаем. Но те непрестанно ще мислят за това и ще си бълскат главите. Някой ще започне да експериментира в мазето си — просто увлечение, нищо повече — за да намери обяснение. И някога някой ще открие от какво се предизвика действието на тези намотки, а може би ще успее и да ги усъвършенствува!

— А всички патенти са в нашите ръце...

— Да, така е. Те ще се заемат с изследвания, които ще изместят от главите им проблемите на реактивното движение с неговите чудовищни загуби на енергия и ще открият пред тях хоризонтите на истинските космически полети.

— И тогава ние ще станем богаташи, щом работата стигне до промишлено производство — каза младият човек с цинична усмивка.

— Всички ще забогатеем, синко — потупа го по рамото възрастният мъж. — Появрай ми, след десет години ти няма да познаеш този стар свят.

[1] Холандска мярка за дължина, еквивалентна на английския инч и немския цол и съответно равна на 25,4 mm. — бел.ел.кор. ↑

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.30/1972 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.